

Teze za Zakon o razbremenitvi gospodarstva, denacionalizaciji družbene lastnine, partnerskih družbah in kapitalskem varčevanju

1. Cilji in veljavnost zakona

1. člen

Cilji zakona

Ker je v informacijsko tehnološki družbi človek ključni produkcijski tvorec so kapitalske družbe po svetu in v Sloveniji, ki jih kontrolirajo kot solastniki poslovodje skupno z ožjim ali zelo širokim krogom zaposlenih nadpovprečno uspešne, dosegajo višjo dodano vrednost na zaposlenega partnerja in nudijo dolgoročno stabilno zaposlitev sodelujočim partnerjem pod pogojem, da se v družbi uveljavlja podjetniško odgovorno in soustvarjalno obnašanje širokega kroga zaposlenih partnerjev.

Na podlagi dobrih in slabih izkušenj bivših samoupravnih podjetij, sedaj delujočih partnerskih družb in podržavljenih samoupravnih podjetij se s tem zakonom vzpostavlja take rešitve družbenih razmerij na podlagi katerih bodo slovenske gospodarske družbe, zadruge in finančne organizacije lažje dosegale visok nivo globalne konkurenčnosti, zagotavljale kakovostno delovno življenje in stabilno zaposlitev partnerjem, dosegale visok nivo donosa na vloženi kapital in zagotavljale zadostna sredstva namenjena javni porabi.

Ta zakon ščiti temeljne slovenske ekonomske nacionalne interese ker zagotavlja, da iz generacije v generacijo podjetja in zadruge, ki so poslovale z družbenim kapitalom obvladujejo s kontrolnim deležem kapitala trenutno zaposleni aktivni partnerji oziroma združniki.

Zakon usmerja sredstva slovenskega prebivalstva v energetske sanacije zgradb in ustvarja pogoje za odprtje velikega števila delovnih mest in za nižanje življenjskih poslovnih stroškov.

Zakon vzpostavlja v slovenski družbi ekonomsko prevladovanje srednjega družbenega razreda, povečuje povpraševanje in bistveno vpliva na povečanje zelenega družbenega produkta.

Zakon ustvarja pogoje, da se bo slovenskim državljanom in državljanke, ki so vložili certifikate v pooblaščenice investicijske družbe začelo redno izplačevati dobiček.

Zakon ustvarja pogoje za finančno sanacijo realnega sektorja gospodarstva in na tej podlagi tudi sanacijo bank ter omogoča odpravo kreditnega krča bank.

2. člen

Veljavnost zakona

Zakon velja za samoupravna podjetja, zadruge, banke in zavarovalnice, ki so 31.12.1988 poslovale z družbenim kapitalom in za pravne osebe, ki so udeležene v procesih podržavljanja bivšega družbenega kapitala. Določbe od 34. člena do 37. člena Zakona o množičnem narodnogospodarskem kapitalskem varčevanju veljajo za vse delodajalce in za upokojujence.

V primeru, da ista vprašanja splošno veljavni zakoni in predpisi urejajo drugače za pravne in fizične osebe iz prvega odstavka tega člena veljajo določbe tega zakona.

2. Partnerske družbe

3. člen

Zaposlenim partnerjem kontrolni delež kapitala

Gospodarske družbe oziroma organizacije iz prvega odstavka 2. člena tega zakona izdajo nove delnice ali novi osnovni vložek tako, da zaposleni, ki so imeli z družbo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi na dan začetka veljavnosti tega zakona v obliki skupne nerazdelne lastnine pridobijo petdeset odstotkov in eno delnico oziroma v družbah z omejeno odgovornostjo 51% poslovni delež oziroma kontrolni delež na novem povečanem osnovnem kapitalu. Pridobljeni kontrolni delež kapitala trenutno zaposlenim trajno zagotavlja svobodno, odgovorno upravljanje zasebnih partnerskih gospodarskih družb in ustvarja pogoje za enakopravno vključevanje in napredovanje mladih v partnerskih družbah.

Kontrolni delež kapitala se izda zaposlenim po vrednosti osnovnega kapitala tako, da se za izdajo delnic oziroma poslovnega deleža uporabi sredstva rezerv, ki so nastale iz dobička, sredstva prenesenega čistega dobička in čistega dobička zadnjega poslovnega leta po stanju 31.12.2013.

Če gospodarska družba ne razpolaga z viri kupnine za pridobitev kontrolnega deleža kapitala iz predhodnega odstavka tega člena se za ta namen lahko uporabi tudi kapitalske rezerve ali presežke iz prevrednotenja po stanju 31.12.2013.

V primeru, da gospodarska družba rezerv nima oziroma razpolaga samo z osnovnim kapitalom ali delom osnovnega kapitala ali ima negativni kapital se v korist zaposlenih partnerjev odvzame imetnikom, ki so lastniki kapitala na dan začetka veljavnosti tega zakona petdeset odstotkov in eno delnico oziroma enainpetdeset odstotkov poslovnih deležev tako, da se vsakemu sedanjemu imetniku odvzame kapital v sorazmerju z njegovo udeležbo na osnovnem kapitalu gospodarske družbe na dan začetka veljavnosti tega zakona.

4. člen

Namen in način delovanja partnerske družbe

Zaposleni partnerji razvijajo medsebojno sodelovanje tako, da skupno z izvoljenim poslovodstvom načrtujejo, razvijajo nove proizvodne programe, sodelujejo v množični inovacijski dejavnosti, se stalno strokovno usposablajo za tiste proizvodne programe, ki jih tržišče sprejema s ciljem, da si zagotovijo kakovostno delovno življenje in dolgoročno stabilno zaposlitev na podlagi doseganja visoke dodane vrednosti in primerne dobička na vloženi kapital.

Partnerji se obnašajo na podjetniško odgovoren način tako, da si zagotavljajo iz realiziranih prihodkov gospodarske družbe redna izplačila plač s katerimi lahko krijejo osnovne mesečne stroške za sebe ali za svojo družino. Partnerji velik del prihodka družbe vlagajo v razvoj novih programov, za svoje strokovno usposabljanje in za donacije namenjene kakovosti življenja na podlagi trajnostnega načina življenja.

Dokler se partnerska gospodarska družba razvija ali mora sanirati posledice slabega poslovanja si zaposleni partnerji izplačujejo skromne plače tako, da gospodarska družba lahko preživi. Ko gospodarska družba dosega redno dobičke pa se partnerjem in zunanjim vlagateljem kapitala izplačuje praviloma najmanj polovico v preteklem letu ali v povprečju zadnjih treh let ustvarjenega čistega dobička gospodarske družbe.

Partnerji delajo in proizvajajo izdelke in nudijo storitve na način in za namen trajnostnega načina življenja človeštva.

Stroški za plače in za nagrade za inovacije v partnerskih družbah ne smejo presegati povprečja bruto-bruto plač in izplačil za inovacije za več kot 10% v primerjavi s povprečnimi bruto-bruto plačami, regresom in izplačili za inovacije ter drugimi bonusi v gospodarskih družbah, ki poslujejo v Republiki Sloveniji ob upoštevanju izobrazbenega nivoja partnerske družbe in slovenskega povprečja istovrstnih prejemkov.

Zaposleni partnerji s svojo skupno lastnino kontrolnega deleža kapitala z omejevanjem izplačil svojih bruto-bruto plač in inovacij, regresom in drugimi bonusi vsem manjšinskim solastnikom jamčijo, da bodo gospodarsko družbo upravljali in poslovali kot odgovorni gospodarstveniki, ki pa manjšinskim solastnikom zagotavljajo pošteno izkazovanje in redno izplačevanje čistega dobička.

Osnovna plača članov posloводства in zaposlenih, ki delajo na podlagi individualnih pogodb o delovnih razmerjih ne sme presegati petkratnika neto plače zaposlenih, ki prejmejo najnižjo neto plačo v gospodarski družbi. Vsaj polovica pričakovanih prejemkov članov posloводства in zaposlenih, ki imajo individualne pogodbe o zaposlitvi, se izplačuje na podlagi upoštevanja njihovega individualnega ali skupinskega prispevka k ustvarjanju čistega dobička gospodarske družbe.

Čisti dobiček se med partnerje razporeja v skladu s celovitim prispevkom vsakega partnerja na ustvarjanju dobička. Iz dobička se dodatno nagraduje inovatorje ter zaposlene, ki so nadpovprečno uspešni pri izvajanju osebnih nalog ali so nadpovprečno uspešni kot organizirana notranja enota ali kot odvisna gospodarska družba holdinške partnerske gospodarske družbe v kateri so zaposleni oziroma poslovnega sistema v katerem so vključeni kot partnerji.

Od vsega čistega dobička, ki se po kriterijih tega zakona razporeja zaposlenim in upokojenim partnerjem lahko posloводство s svojim sklepom razporeja 20% čistega dobička tistim osebam ali zaposlenim partnerjem v tistih organizacijskih enotah ali družbah poslovnega sistema, ki so z delom in ustvarjalnostjo dale posebno pomembne prispevke za uspešnost gospodarske družbe oziroma poslovnega sistema.

O udeležbi članov posloводства na izplačilu čistega dobička odloča zbor partnerjev ali svet partnerjev v skladu z določili individualne pogodbe o zaposlitvi poslovodne osebe.

5. člen

Trajna nerazdelna skupna lastnina kontrolnega deleža kapitala in zastopanje

Zaposleni partnerji pridobijo na podlagi tega zakona skupno nerazdelno lastninsko pravico na petdeset odstotkih plus eni delnici ali v družbah z omejeno odgovornostjo 51% poslovnem deležu gospodarskih družb iz prvega odstavka 2. Člena tega zakona. Nerazdelna lastnina ima v delniških družbah status posebnega razreda delnic.

Vsakemu zaposlenemu partnerju pripadajo upravljavske in materialne pravice in obveznosti na skupni lastnini kapitala v sorazmerju z njegovim celovitim osebnim prispevkom k razvoju in uspešnosti gospodarske družbe.

Sedemdeset odstotkov materialnih in upravljavskih pravic pripada zaposlenim partnerjem sorazmerno s povprečjem njihovih bruto plač in bruto inovacijskih nagrad, ki so jih dosegli v zadnjih treh preteklih zaključenih poslovnih letih.

Novo sprejeti partnerji so udeleženi na kapitalskih pravicah v skladu s povprečjem njihovih prejemkov v času ko so v gospodarski družbi zaposleni.

Trideset odstotkov materialnih in upravljavskih pravic na skupnem kapitalu pripada zaposlenim partnerjem sorazmerno s časovnim razdobjem dela za gospodarsko družbo.

Predsednik zbora partnerjev oziroma sveta partnerjev na podlagi sklepa zbora ali sveta zastopa skupni nerazdelni kapital v vseh pravnih razmerjih s tretjimi osebami.

6. člen

Upokojeni partnerji

Upokojenci, ki so bili zaposleni v gospodarski družbi in so delali za gospodarsko družbo najmanj deset let pridobijo na podlagi tega zakona osebne materialne pravice na izplačilu čistega dobička ali likvidacijske mase sorazmerno z višino njihove pokojnine na dan začetka veljavnosti tega zakona.

Vsem upokojencem/kam gospodarske družbe se izplačuje skupno največ 20% čistega dobička gospodarske družbe, ki pripada skupnemu nerazdelnemu kontrolnemu deležu kapitala gospodarske družbe. Upokojeni partnerji imajo pravico do informiranosti in do kontrole.

S smrtjo upokojene/ga partnerja/ke ugasnejo vse njegove/njene osebne materialne in upravljaljske pravice na skupnem nerazdelnem kapitalu.

7. člen

Novo zaposleni partnerji

Mlade osebe, ki se po zaključenem izobraževanju prvič zaposlijo lahko postanejo partnerji po poteku preizkusnega obdobja enega leta.

Za druge novo zaposlene določi poslovodstvo preizkusno obdobje, ki ne sme biti daljše od 6 mesecev po katerem lahko novo zaposleni postane partner.

Na predlog poslovodstva odloča o podelitvi partnerskega statusa zbor partnerjev oziroma svet partnerjev. Predlog za podelitev statusa partnerja lahko da tudi zbor partnerjev ali delni zbor partnerjev organizacijske enote v kateri kandidat dela.

Če novo zaposleni ne pridobi statusa partnerja, mu z dnem poteka preizkusnega obdobja delovno razmerje preneha.

8. člen

Izključitev partnerja

Na podlog poslovodstva ali večine zaposlenih partnerjev organizacijske enote v kateri dela partner lahko zaradi hudih kršitev odgovornosti partnerjev zbor partnerjev kršitelja izključi. Izključenemu partnerju preneha delovno razmerje z dnem izključitve.

9. člen

Zbor partnerjev in svet partnerjev

Člani zbora partnerjev so vsi zaposleni in vsi upokojeni partnerji, ki skupno upravljajo svoj skupni zasebni nerazdelni kontrolni delež kapitala.

Zaposleni partnerji lahko sodelujejo na zboru partnerjev le osebno ali tako, da za udeležbo na zboru s pisno izjavo pooblastijo drugega zaposlenega partnerja. Upokojeni partnerji se udeležijo zbora partnerjev osebno ali tako, da za to pooblastijo s pisno izjavo drugega partnerja.

Če je vseh partnerjev manj kot petdeset zbor partnerjev neposredno odloča o vseh vprašanih iz svoje pristojnosti.

Če je vseh partnerjev gospodarske družbe ali holdinškega poslovnega sistema več kot petdeset zbor partnerjev izvoli z javnim glasovanjem najmanj tričlanski svet partnerjev, ki na podlagi stališč in sklepov zbora partnerjev izvaja upravljalvske pravice lastnikov nerazdelnega kapitala gospodarske družbe.

Vsi zaposleni in vsi upokojenci holdinškega ali drugačnega poslovnega sistema uveljavljajo svoje lastninske pravice na skupnem nerazdelnem kapitalu na nivoju holdinga oziroma poslovnega sistema

V vsaki hčerinski gospodarski družbi, ki deluje v Sloveniji ali v drugih državah se sestane delni zbor partnerjev, ki delegira svoje delegate v skupni delegatsko sestavljeni zbor partnerjev tako, da je na skupnem zboru zastopana vsaka hčerinska gospodarska družba vsaj z enim delegatom, ki glasuje z vsemi glasovi partnerjev, ki so ga izvolili. Skupni zbor partnerjev izvoli najmanj tričlanski svet partnerjev, ki na podlagi stališč delegatskega skupnega zbora partnerjev udejanja lastninske pravice vseh partnerjev na podlagi kontrolnega deleža kapitala v holdinški gospodarski družbi oziroma drugačnem poslovnem sistemu.

10. člen**Pristojnosti zbora partnerjev**

Zbor partnerjev z navadno večino prisotnih ali prisotnih delegatsko zastopanih glasov odloča o:

- sprejemu pravil zbora partnerjev
- izvolitvi predsednika zbora partnerjev oziroma predsednika in članov sveta partnerjev
- predlogu za člana/ ov posloводства
- izvolitvi članov in namestnikov članov nadzornega organa gospodarske družbe lahko tudi imenovanju revizorja
- o stališčih za vsako točko dnevnega reda skupščine gospodarske družbe
- o mnenjih glede poslovnih načrtov posloводства družbe
- o odškodninski odgovornosti pooblaščenec, ki zastopajo partnerje na skupščini in o odškodninski odgovornosti zastopnikov skupnega nerazdelnega kapitala.

Zbor z 75% glasov vseh partnerjev ki se udeležijo glasovanja odloča:

- o menjavi kapitala, ki je v solastnini partnerjev za partnerski kapital holdinške družbe oziroma vodilne družbe drugačnega poslovnega sistema
- o predlogu za spremembo ustanovnega akta gospodarske družbe ali o drugih statusnih preoblikovanjih ter o likvidaciji gospodarske družbe ali o odtujitvi skupnega nerazdelnega kapitala.

- o predlogu za odpoklic člana/ov posloводства, člana nadzornega organa, predsednika zbora partnerjev ali članov sveta partnerjev ali delegatih za delegatski zbor partnerjev ali revizorja pri čemer partner o katerem se glasuje ne more uresničevati svoje glasovalne pravice

11. člen

Delovanje zbora partnerjev

Zbor partnerjev se sestane v pripravah na redno letno skupščino in pred vsakim izrednim zasedanjem skupščine gospodarske družbe.

Zbor partnerjev določi stališča glede vsake točke dnevnega reda o kateri bo odločala skupščina.

Zbor partnerjev izvoli enega ali največ tri pooblaščenca vseh partnerjev, ki se bodo udeležili skupščine in glasovali s kontrolnim deležem kapitala. Pooblaščenec zbora partnerjev mora glasovati v skladu z voljo zbora partnerjev sicer odškodninsko odgovarja tako, da izgubi vse svoje materialne in upravljalne pravice, ki jih ima na skupni lastnini kapitala gospodarske družbe. Če pooblaščenec povzroči partnerjem večjo škodo pa lahko odgovarjajo odškodninsko z vsem svojim osebnim premoženjem.

Zbor partnerjev, če je izvoljen pa svet partnerjev, se sestaja po zaključku vsakega tromesečja in na podlagi poročila posloводства obravnava stanje poslovanja družbe.

Člani sveta partnerjev se pred vsako sejo sveta posvetujejo s partnerji, ki so jih delegirali v svet partnerjev.

Zbor partnerjev ali svet partnerjev obravnava vsa vprašanja upravljanja, se informira o poslovoidenju družbe in daje predloge ukrepov za boljše poslovoidenje gospodarske družbe.

12. člen

Nadzorni organ partnerske družbe

V partnerskih družbah, ki so v lastnini do petdeset partnerjev opravlja vlogo nadzornega organa predsednik zbora partnerjev.

V partnerskih družbah, ki so v lastnini enainpetdeset in več partnerjev opravlja vlogo nadzornega organa tričlanski nadzorni svet.

Dva člana nadzornega sveta delegira zbor partnerjev enega pa delegirajo solastniki gospodarske družbe, katerim na podlagi lastnine kapitala ne pripadajo glasovalne pravice. Zbor partnerjev določi kateri od dveh članov, ki jih delegira bo opravljal vlogo predsednika nadzornega sveta.

Imetniki prednostnih neglasovalnih delnic se sestajajo kot posebni razred delničarjev oziroma družbenikov tako, da dogovorijo način svojega delovanja z navadno večino glasov prisotnega neglasovalnega kapitala.

Zbor partnerjev za predsednika nadzornega organa delegira neodvisnega strokovnjaka, ki ne sme biti v kakršnemkoli odvisnem razmerju s članom/i posloводства.

Zbor partnerjev:

- določi prejemke predsednika zbora partnerjev oziroma predsednika in članov nadzornega sveta
- odloča o delovnem razmerju, plači ter o inovacijskih nagradah člana nadzornega organa, ki je zaposlen v gospodarski družbi.

Vsak član nadzornega organa ima namestnika, ki predsednika ali člana nadzornega sveta nadomešča v primeru odsotnosti.

Stroške delovanja zbora partnerjev, zbora lastnikov prednostnega neglasovalnega kapitala in nadzornih organov nosi družba.

13. člen

Način delovanja nadzornega organa

Nadzorni organ pridobiva vse informacije o premoženju člana/ov posloводства.

Tri članski nadzorni organ v partnerski družbi odloča o vseh vprašanjih z dvotretjinsko večino vseh glasov članov. Nadzorni organ sprotno in sistematično spremlja delo posloводства, vendar ni pristojen za dajanje soglasij poslovodu družbe glede zastopanja družbe.

14. člen

Posloводство

Posloводство določa dolgoročno razvojno vizijo in odgovarja za trajno konkurenčnost gospodarske družbe zato vodi politiko plač, inovacijskih nagrad in izplačevanje čistega dobička tako, da lahko gospodarska družba zadosti sredstev vlaga v razvoj novih programov, v strokovno usposabljanje partnerjev in v širitev tržišča.

Posloводство samostojno in odgovorno kot dober gospodar poslovodu gospodarsko družbo in jo zastopa proti tretjim osebam brez omejitev.

Posloводство ima lahko več članov, ki gospodarsko družbo zastopajo skupno.

Posloводство lahko sprejme sklep s katerim določi, da se največ tričetrtnine čistega dobička preteklega poslovnega leta ne razdeli med imetnike kapitala ampak se s sklepom prenese v rezerve družbe.

Posloводство na podlagi posvetovanja z zborom partnerjev in člani nadzornega organa določa dolgoročne in letne načrte gospodarske družbe in letno poročilo gospodarske družbe.

Posloводство odloča o vseh vprašanjih poslovoidenja gospodarske družbe razen o zadevah glede katerih je v predpisih in splošnih pravnih aktih partnerske družbe izrecno določena pristojnost skupščine gospodarske družbe, zbora partnerjev, sveta partnerjev ali nadzornega organa gospodarske družbe.

Posloводство poroča zboru partnerjev in nadzornemu organu po zaključku vsakega trimesečja.

Posloводство je dolžno obravnavati in odločati o vseh predlogih partnerjev, ki mu jih dajo glede zadev poslovoidenja gospodarske družbe tako, da lahko vsi partnerji aktivno sodelujejo pri poslovoidenju in upravljanju gospodarske družbe.

15. člen

Izbor poslovoidstva

Zbor partnerjev na podlagi pisne vizije dolgoročnega razvoja družbe s tajnim glasovanjem določi kandidata za vsako mesto člana ali članov poslovoidstva.

Skupščina družbe z navadno večino prisotnih glasov s tajnim glasovanjem izvoli člana oziroma več članov poslovoidstva.

16. člen

Jamstva poslovoidne osebe

Član posloводства je lahko samo partner, ki podpiše z nadzornim organom pogodbo o delovnem razmerju v kateri se zaveže, da bo s svojim premoženjem vsem lastnikom jamčil, da bo gospodarsko družbo vodil kot dober gospodar.

Član posloводства jamči z vsem kapitalom in z vsemi kapitalskimi pravicami, ki jih ima v gospodarski družbi in z vsem premoženjem, ki ga neposredno ne uporablja za življenje svoje družine.

Individualna pogodba o zaposlitvi določi konkretne stvari in pravice njegovega jamstva.

Člani organov nadzora lahko obvestijo partnerje samo glede skupne vrednosti jamstvenega premoženja. Vsi drugi podatki o premoženju poslovodne osebe predstavljajo poslovno skrivnost gospodarske družbe. Pogodba o zaposlitvi določi, da obveza materialnega jamstva člana posloводства traja najmanj šest mesecev po dnevu, ko sta gospodarska družba in poslovodna oseba razdrli pogodbo o zaposlitvi.

17. člen

Odpoklic člana posloводства

Na predlog nadzornega organa ali vsaj dvajsetine glasov partnerjev se lahko začne postopek za odpoklic člana posloводства. Glasovi prizadetega člana posloводства niso upoštevani pri izračunu dvajsetine glasov partnerjev.

Predlog za odpoklic mora biti utemeljen. Prizadeti član posloводства mora imeti možnost zagovora na nadzornem organu in na zboru partnerjev.

O predlogu za odpoklic člana posloводства glasuje zbor partnerjev z tajnim glasovanjem.

O odpoklicu člana posloводства odloča skupščina partnerske družbe s tričetrtinsko večino vseh glasov prisotnih solastnikov kapitala, ki imajo glasovalno pravico pri čemer pa prizadeti član posloводства ne more uveljavljati svojih glasovalnih pravic.

18. člen

Konkurenčna klavzula in poslovna skrivnost

Za vse partnerje in solastnike ter člane nadzornega organa partnerske družbe veljajo določila zakona o gospodarskih družbah o konkurenčni prepovedi.

Posloводство določi in izvaja splošni akt glede varovanja poslovne skrivnosti gospodarske družbe.

19. člen

Pravila

Zbor partnerjev s pravili v katerih na podlagi tega zakona podrobno uredi načine in metode uresničevanja določb tega zakona.

20. člen

Zunanji lastniki podržavljenih samoupravnih podjetij

Pravice zunanjih lastnikov kapitala bivših podržavljenih samoupravnih podjetij se spremenijo tako, da imetniki pridobijo prednostne neglasovalne imenske delnice ali prednostni neglasovalni poslovni delež v družbi z omejeno odgovornostjo in zadržijo materialne, nadzorne in informacijske pravice.

Glasovalne pravice imetniki kapitala, ki niso zaposleni v gospodarski družbi izgubijo z dnem veljavnosti tega zakona pod pogojem, da jim družba izplačuje vsaj prednostni minimalni dobiček v vrednosti povprečja izplačanega dobička za poslovno leto 2008 do 2013. Za poslovno leto 2016 in dlje pa znaša minimalni prednostni dobiček, ki se mora izplačati v vrednosti EURIBORA kot velja za

povprečje treh preteklih poslovnih let plus 1 % na nominalno vrednost kapitala oziroma na tržno vrednost kapitala po stanju 31.12. preteklega poslovnega leta, če delnica kotira na organiziranem trgu kapitala..

Če gospodarska družba minimalnega prednostnega dobička ne namerava izplačati, imetniki prednostnega neglasovalnega kapitala pridobe glasovalno pravico že na skupščini, za katero poslovodstvo predlaga, da se minimalni dobiček njihovim neglasovalnim delnicam ne izplača.

21. člen

Sedanji zaposleni lastniki poddržavljenih samoupravnih podjetij in vlagatelji svežega kapitala

Sedanji zaposleni lastniki kapitala poddržavljenih samoupravnih podjetij ali družbe pooblaščenke in druge pravne osebe, ki so v več kot 51% lastnini sedaj zaposlenih partnerjev ter osebe, ki so v gospodarsko družbo po letu 1960 vložile sveži trajni kapital ali so obveznosti, ki jih ima družba do njih spremenile v udeležbo na kapitalu in zadruge, ki so kapital pridobile v postopku lastninskega preoblikovanja in imajo s pravno osebo iz 2. člena tega zakona sklenjeno pogodbo o dolgoročnem poslovnem sodelovanju na načelih dohodkovnih odnosov in konkurenčne prepovedi, zadržijo vse upravljalne in materialne pravice na svojem deležu kapitala gospodarske družbe.

22. Člen

Vrnitev sredstev poddržavljenim samoupravnim podjetjem

Država vsem gospodarskim družbam v katerih imata še vedno kapital KAD in SOD ta kapital vrne tako, da gre v sklad lastnega kapitala gospodarske družbe s statusom brezplačne pridobitve lastnega kapitala.

Država vsem gospodarskim družbam vrne kapital, ki sta ga prejela KAD in SOD tako, da na njih prenese del svojega državnega kapitala po nominalni vrednosti na dan ko je bil poddržavljen družbeni kapital prenesen na oba državna sklada.

Država vrne zaposlenim vso kupnino za kapital iz notranjega odkupa tako, da del državnega kapitala prenese na gospodarsko družbo po nominalni vrednosti na dan ko je bila kupnina nakazana državi.

23. člen

Udeležba na dobičku

Gospodarska družba s sklepom skupščine o uporabi dobička določi koliko dobička se izplača vsem imetnikom kapitala za preteklo poslovno leto. V sklepu se določi da se najprej vsem imetnikom kapitala in pravic na skupnem kapitalu partnerjev izplača čisti dobiček v višini minimalnega izplačila dobička, kot to velja za prednostni neglasovalni kapital.

Preostali del dobička, ki se deli pa skupščina s sklepom razdeli tako, da se zaposlenim partnerjem, upokojenim partnerjem in vlagateljem svežega trajnega kapitala in tistim, ki so obveznosti družbe spremenili v udeležbo na kapitalu oziroma tistim osebam, ki so pridobile kapital od izvirnih vlagateljev svežega trajnega kapitala in zadrugam, ki so kapital pridobile v postopku lastninskega preoblikovanja, na nominalno vrednost njihovega osnovnega kapitala izplača petkrat več dobička kot gre tistim imetnikom osnovnega kapitala gospodarske družbe, ki je bil pridobljen tako, da imetnik ali predhodni imetniki kapitala v gospodarsko družbo niso vložili nobenega svežega kapitala.

24. člen

Neupravičena lastnina kapitala, amnestija in ničnost poslov

Če so sedanji imetniki kapitala podržavljenih samoupravnih podjetij kapital pridobili tako, da so za odplačilo bančnih kreditov ali posojil s katerimi so kupili kapital uporabili izplačani čisti dobiček prevzete gospodarske družbe ali so ga kupili iz plače, ki več kot petkrat presega povprečno neto minimalno plačo v gospodarski družbi obdržijo na tako pridobljenem kapitalu 50% lastnine, za vrednost 50% njihovega sedanjega kapitala po stanju 31.12.2011 pa se poveča skupna nerazdelna solastnina kapitala vseh partnerjev.

Če so sedanji lastniki v korist svojih drugih pravnih ali fizičnih oseb po letu 31.12.1989 ekonomsko izčrpavali podržavljeno samoupravno podjetje so dolžni vrniti vse pridobljeno premoženje oškodovani gospodarski družbi. Če sami v treh mesecih po začetku veljavnosti tega zakona ne vrnejo neupravičeno pridobljeno premoženje lahko zbor partnerjev o tej zadevi sprejme sklep, ki ima izvršno moč. Prizadeti lahko naknadno glede zahtevka za odškodnino ugovarja na sodišču.

Če zastopnik pravne osebe iz 2. člena tega zakona po 1. oktobru 2013 sklene pravni posel, ki je škodljiv za pravno osebo iz 2. člena tega zakona lahko zbor partnerjev s svojim sklepom ugotovi, da je tak pravni posel ničen.

25. člen

Obnova uničenih podržavljenih samoupravnih podjetij

Država je s podržavljenjem bivših samoupravnih podjetij, ustvarila pogoje za tajkunske prevzeme in neodgovorno upravljanje podjetij po zunanjih lastnikih. Zato je država dolžna škodo, ki jo je povzročila podržavljenim podjetjem in zaposlenim povrniti s primerno obliko odškodnine.

V primeru, da je bivše podržavljeno samoupravno podjetje šlo v stečaj zaradi prevzema podjetja s strani vodilnih oseb družbe ali drugih pravnih oseb imajo vsi bivši zaposleni tega podjetja, ki niso sodelovali pri takem prevzemu pravico, da zahtevajo od države odškodnino tako, da jim s stvarnim vložkom državnega kapitala omogoči ustanoviti novo gospodarsko partnersko družbo.

Ustanovitelji so dolžni v skladu s svojimi možnostmi zagotoviti novi partnerski družbi vsaj minimalni ustanovni kapital kot ga določa zakon. Zavezati se morajo, da bodo prva tri leta prejeli plače in druge prejemke, ki so vsaj za 20% nižji od povprečja plač in drugih prejemkov v gospodarstvu kvalifikacijske strukture zaposlenih in da si ne bodo izplačevali dobiček.

Takim ustanoviteljem država kot stvarni vložek doda del državnega kapitala v tolikšnem obsegu, da podjetje lahko s prodajo ali zastavitvijo državnega kapitala pridobi sredstva ali razvojne kredite ali pridobi vložke tveganega kapitala. Država ali oseba, ki je zatem pridobila del ali celoto državnega kapitalskega vložka za svoj kapitalski vložek pridobi v novi gospodarski družbi neglasovalne prednostne delnice ali prednostni poslovni delež z zajamčeno minimalno dividendo, ki se začne izplačevati najkasneje v tretjem poslovnem letu po ustanovitvi nove partnerske družbe.

Zaposlenim partnerjem pripada v novi gospodarski družbi najmanj petdeset odstotkov in ena delnica oziroma enainpetdeset odstotni poslovni delež.

Za novo gospodarsko družbo se smiselno uveljavlja določbe iz tega zakona o partnerski družbi.

Država ali druga oseba, ki je pridobila njen kapitalski vložek pridobi pravico do izplačila prednostnega minimalnega dobička za poslovno leto 2016 v višini EURIBOR za povprečje preteklih treh poslovnih let plus 1%.

Ustanovitelji in država sklenejo pogodbo o načinu upravljanja in razpolaganja z vložkom državnega stvarnega vložka kapitala v novoustanovljeno gospodarsko družbo.

Država ali pridobitelj njenega vložnega kapitala svobodno razpolagajo s svojimi prednostnimi neglasovalnimi delnicami.

26. člen

Vlagatelji certifikatov in povrnitev škode

Družbam, ki upravljajo kapital, ki so ga na podlagi certifikatov pridobili državljani Republike Slovenije z vložkom v pooblašene investicijske družbe in vlagateljem niso izplačevale v zadnjih 10. letih dobička vsaj v vrednosti 5% nominalne vrednosti vloženega certifikata se neupravičeno pridobljeni kapital odvzame v korist vlagateljev certifikatov.

Vlagatelji certifikatov lahko ustanovijo svojo novo družbo za upravljanje ali se odločijo, da svoje kapitalske pravice prenesejo na že delujočo družbo za upravljanje v 6 mesecih po začetku veljavnosti tega zakona.

Organizacije, ki zastopajo interese malih delničarjev ali 50 vlagateljev, lahko organizirajo vlagatelje certifikatov.

Družba za upravljanje lahko za svoje poslovanje zadrži 5% prejetih izplačil dobička, 95% prejetega dobička pa do 15. septembra za vsako preteklo poslovno leto nakaže vlagateljem certifikatov ali njihovim pravnim naslednikom.

27. člen

Izvedba zakona in roki

Poslovodstvo ali svet delavcev skliče skupni zbor vseh zaposlenih v roku 30 dni od dneva začetka veljavnosti tega zakona. Če v gospodarski družbi ni sveta delavcev lahko skliče zbor delavcev vsak reprezentativni sindikat ali deset odstotkov zaposlenih. Sklicatelj uskladi časovno sklic zbora zaposlenih s poslovodstvom tako, da ni moten delovni proces.

Če je zaposlenih več kot 200 ali delajo na različnih lokacijah se skliče delne zbere zaposlenih delavcev, ki izvolijo delegate na vsakih 30 zaposlenih za skupni zbor. Skupni delegatski zbor skliče poslovodstvo ali svet delavcev ali reprezentativni sindikat ali 10% zaposlenih najkasneje v roku 60 dni od dneva začetka veljavnosti tega zakona.

Zbor zaposlenih izvoli delovnega predsednika, zapisnikarja in dva overovatelja zapisnika.

Zbor zaposlenih z navadno večino prisotnih glasov z javnim glasovanjem, pri čemer ima vsak zaposleni en glas, odloči ali bodo zaposleni uveljavili svoje pravice in prevzeli svojo obveznost na podlagi tega zakona ali pa se bodo odločili, da svojih pravic, ki jih nudi ta zakon ne bodo uveljavljali.

Če se odločijo, da bodo zakon uveljavili v svoji gospodarski družbi izvolijo z javnim glasovanjem začasnega predsednika in namestnika zbora partnerjev oziroma začasni svet partnerjev, ki v sodelovanju s poslovodstvom izvede uveljavitev pravice in obveznosti na podlagi tega zakona in tako ustvarijo pogoje za redne volitve organov zbora partnerjev najkasneje v roku treh mesecev od začetka veljavnosti tega zakona.

Poslovodstvo s svojim sklepom v roku 30 dni od sprejetja sklepa zbora zaposlenih, da bodo uveljavljali določbe tega zakona izda v skladu z določili 3. člena tega zakona nove delnice v korist zaposlenih partnerjev in upokojenih partnerjev gospodarske družbe.

Poslovodstvo s svojim sklepom v skladu s četrtnim odstavkom 3. člena prerazporedi osnovni kapital od sedanjih imetnikov na zaposlene partnerje in upokojene partnerje gospodarske družbe.

Če poslovodstvo ne izda kontrolni delež kapitala zaposlenim odškodninsko odgovarja zboru zaposlenih, ki lahko v tem primeru sami sprejmejo ustrezne sklepe.

28. člen

Poslovanje in upravljanje hčerinske družbe

Če zbor partnerjev oceni, da sedanji zunanji večinski lastnik gospodarsko družbo upravlja kot dober gospodar, zbor s tajnim glasovanjem odloči ali deluje družba še naprej kot hčerinska družba poslovnega sistema ali pa se osamosvoji. Če se zbor partnerjev odloči, da bo gospodarska družba ostala v poslovnem sistemu se zbor partnerjev dogovori z večinskim lastnikom o ureditvi pravic in obvez v skladu z določbami tega zakona. Večinski lastnik lahko zaposlenim v skladu z 3. členom tega zakona v obvladujoči družbi izda glasovalne delnice ali poslovne deleže v vrednosti kakršno izkazujejo računovodski izkazi prevzetega podjetja po stanju 31.12.2013 ali se z zborom zaposlenih z dolgoročno pogodbo dogovori glede udeležbe na dobičku pravne osebe iz 2. člena te pogodbe. V primeru, da prevzemna družba prodaja svoj kontrolni delež kapitala v pravni osebi iz člena tega zakona pa zaposleni v skladu z 3. členom tega zakona pridobe večinski kontrolni delež kapitala v svoji pravni osebi iz 2. člena te pogodbe sočasno pa izgube vse pravice, ki so jih imeli v prevzemnem podjetju.

V primeru, da gospodarsko družbo na dan začetka veljave tega zakona vodi poslovodstvo, ki jo po mnenju večine na zboru prisotnih glasov partnerjev vodi kot dober gospodar se na predlog zbora partnerjev na prvi skupščini družbe mandat poslovodstva v delniških družbah določi najmanj za 4 in največ za 7 let, v družbah z omejeno odgovornostjo pa lahko za omejeno ali neomejeno razdobje.

Če zbor partnerjev z tričetrtinsko večino vseh glasov partnerjev pri čemer prizadeti član poslovodstva ne glasuje in se njegovi glasovi ne upoštevajo oceni, da poslovodstvo ne vodi gospodarske družbe kot dober gospodar lahko predlaga skupščini, da člana poslovodstva razreši in imenuje nove člane poslovodstva. Če zbor partnerjev oceni, da je treba poslovodstvo razrešiti sprejme s tajnim glasovanjem sklep o suspenzu sedanjega poslovodstva in imenuje začasno poslovodstvo.

29. člen**Zadružni kapital**

V vseh zadrugah, ki so na dan 21.12.1988 poslovale z družbenim kapitalom se ena tretjina materialnih in upravljaljskih pravic prizna zaposlenim delovnim zadružnikom na smiselno enak način kot to v tem zakonu velja za poddržavljena samoupravna podjetja tako, da se tudi njih vpiše kot nove člane zadrug s statusom delovnih zadružnikov. Pravila zadruge podrobno uredijo, na predlog delovnih zadružnikov, njihove pravice in obveznosti smiselno kot to velja za partnerske družbe.

30. člen**Državne finančne organizacije**

Zaposleni sistema NLB d.d., NKBM d.d. in Zavarovalnice Triglav d.d. in drugih državnih finančnih organizacij imajo pravico, da pridobe najmanj 25% in eno delnico delniške družbe v kateri delajo tako, da pridobljeni kapital upravljajo smiselno tako kot to velja za partnersko skupno lastnino kapitala v partnerskih družbah v skladu z določbami tega zakona. Zaposleni imajo pravico delnice pridobiti na podlagi dokapitalizacije delniških družb v katerih delajo z vložkom svežega kapitala v obliki denarnega vložka.

Delnice kupijo po polovični tržni ceni.

Zbor partnerjev edini predlaga vsem solastnikom izvolitev ali odpoklic predsednika uprave delniške družbe.

Finančne organizacije lahko zaposlenim za nakup delnic nudijo namenski kredit ali posojilo za razdobje, ki ne sme presegati 10 let tako, da zaposleni partnerji delnice vplačajo takoj ko začne veljati sklep o povečanju osnovnega kapitala.

Država lahko dokapitalizira samo tiste finančne organizacije v katerih bodo člani uprave, nadzornega sveta in zaposleni odkupili minimalno vsoto kapitala. Člani uprave morajo odkupiti kapital najmanj v vrednosti svojih treh letnih plač, člani kreditnih odborov dveh letnih plač in zaposleni eno svojo letno bruto plačo. Imetniki minimalnega kapitala lahko z njim razpolagajo po enem letu odkar so prekinili delovno razmerje ali so prenehali biti člani uprave v finančni organizaciji.

31. člen

Monopolna in privilegirana podjetja

Gospodarske družbe iz prvega odstavka 2. člena tega zakona, ki uživajo monopolni položaj ali so uživale v času, ko so se razvijala izjemno ugodne pogoje poslovanja del svojega dobička namenjajo za stroške izplačevanja pokojnin. (Opomba: zakon določi seznam takih podjetij vlada pa določi koliki del dividende gre za pokojnine. Npr. Petrol d.d., Luka Koper d.d., Krka d.d.)

32. člen

Gospodarska infrastruktura

Javni interes in nadzor nad uresničenjem javnega interesa se uredi z zakoni za posamezne dejavnosti. Zaposleni v gospodarskih družbah, ki delujejo na področju komunalne in druge gospodarske infrastrukture, lahko prevzamejo od države ali lokalne skupnosti na podlagi koncesije o upravljanju nase vlogo aktivnega odgovornega upravljavca gospodarske družbe, v kateri so zaposleni. Pogoj pa je, da v družbo vložijo vsaj eno svojo letno plačo kapitala po polovični nominalni ali polovični tržni ceni. Družbo upravljajo v skladu z določili tega Zakona, ki ureja partnersko družbo.

33. člen

Množično kapitalsko varčevanje

Vsi zaposleni v vseh pravnih osebah, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji imajo pravico, da na podlagi prostovoljnega sklepa organa upravljanja dokapitalizirajo gospodarske družbe, zadruge, finančne organizacije in druge organizacije tako, da jih sedanji lastniki povabijo kot nove solastnike z vsemi pravicami upravljanja ali pa jih povabijo tako, da jim v organizaciji omogočijo kapitalsko varčevanje v obliki trajnih vlog kapitala, ki nudijo imetniku pravico do udeležbe na izplačilu dobička sorazmerno udeležbi njegovega kapitalskega deleža na seštevku osnovnega kapitala in gibljivega kapitala trajnih vlog zaposlenih. Vlagatelj trajne vloge ima pravico do informiranosti in posvetovalno pravico glede upravljanja organizacije.

Zaposleni v negospodarstvu varčujejo tako, da 10% svojih bruto-bruto plač kot neobdavčene neto prejeme vložijo kot kapital v narodnogospodarsko prioriteten infrastrukturne projekte, ki jim z jamstvom države nudijo letno vsaj 5% izplačilo dobička na nominalno vlogo njihovega kapitala.

Če zaposleni za nakup svežega kapitala ali za vložek trajne kapitalske vloge uporabi del plače ali pokojnine ali inovacijskih nagrad ali avtorskih honorarjev se na ta del prejemkov ne plača prispevke in davke. Kapitalski vložek predstavlja dohodninsko olajšavo pod pogojem, da zaposleni neobdavčeni kapital zadrži v tej ali drugi organizaciji v kateri se prezaposli do svoje upokojitve.

Če je imetnik trajne vloge nezaposlen in brez prihodkov lahko trajno vlogo porabi tako, da jo lahko vsak mesec porabi do vrednosti neto minimalne plače.

Ob upokojitvi se imetnik trajne vloge odloči ali bo na podlagi trajne vloge pridobil osebno neprenosljivo pravico do dosmrtnega prejemanja izplačil čistega dobička ali pa bo trajno vlogo dvignil in jo uporabil po svoji odločitvi.

Sveži kapital ali trajno vlogo kapitala lahko zaposleni vplačajo iz svoje udeležbe na dobičku ali iz dela plač ali inovacijskih nagrad ali drugih prejemkov.

Organizacija lahko zaposlenim nudi brezplačno ali zelo ugodno posojilo ali jamči za bančno posojilo s katerim vložijo kapital v gospodarsko družbo v kateri so zaposleni.

34. člen

Sodelavci kot odgovorni prevzemniki gospodarske družbe

Fizične osebe, ki so lastniki gospodarskih družb lahko z darilno pogodbo ali z oporoko na zaposlene sodelavce prenesejo svoj kapital pri čemer uživajo pridobitelji, ki prevzamejo gospodarsko družbo davčni status, kakršen velja za darila in dedovanje za prvi dedni red sorodnikov pod pogojem da se najmanj deset let v tako prevzeti gospodarski družbi ne zmanjša število zaposlenih sodelavcev.

35. člen

Davčna razbremenitev živega dela in dobička ter večja obremenitev potrošnje

Vsi prispevki in dohodnina, ki se državi obvezno plačujejo iz bruto-bruto plač ne smejo pri minimalni plači presegati 7% delež bruto-bruto plače, pri povprečni in od te višji bruto-bruto plači pa ne več kot 30% bruto-bruto plač. Skupna razbremenitev bruto-bruto plač naj doseže v letu 2014 najmanj 2,5 milijarde evrov.

Državljeni, ki pri dohodninski prijavi presežejo prihodke nad petkratnikom povprečne neto plače uživajo za prihodke višje od petkratnika polno davčno olajšavo, če sredstva vložijo v dokapitalizacijo gospodarskih subjektov ali dajo donacije za humanitarne ali raziskovalne namene.

Najmanj polovico sproščenih sredstev morajo davčni zavezanci izkazovati kot bruto dobiček družbe, ki ga uporabijo za razvojna vlaganja in finančno konsolidacijo organizacije. Največ za polovico sproščenih sredstev se lahko povečajo neto prejemki zaposlenih, ki prejemajo bruto-bruto plače nižje od povprečja sedanjih bruto-bruto plač.

V gospodarskih družbah, zadrugah in finančnih organizacijah v katerih so vsi zaposleni, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev statusa partnerja solastnika organizacije v kateri delajo ali ima vsaj polovica zaposlenih v organizaciji trajne kapitalske vloge znaša davek na dobiček pravne osebe 12% in davek na izplačilo dobička 12%.

Država bo izpad prihodkov, ki gredo za javne potrebe v vrednosti 2,5 milijarde evrov na podlagi davkov in prispevkov fizičnih in pravnih oseb nadomestila tako, da se bo višja stopnja DDV povečala najmanj na najmanj 25%.

Država bo izpad prihodkov nadomestila z zbiranjem potrebnih javnih sredstev z ekološkimi davki predvsem na energente namenjene ogrevanju in hlajenju zgradb, na porabo vode, elektriko in fosilne energente.

Vlada Republike Slovenije z uredbami uresničuje cilje predhodnih odstavkov tega člena zakona in določa stopnje prispevkov, davkov in trošarin s ciljem, da do leta 2016 povsem uravnesi prejemke in izdatke javnega sektorja in začne ustvarjati presežke prihodkov nad odhodki z namenom zmanjševanja javnega dolga Republike Slovenije.

36. člen

Polna zaposlitev aktivnega prebivalstva

Minimalna neto plača zaposlenih znaša 700 evrov.

Zaposleni na javnih delih prejmejo neto plačo 500 evrov iz sredstev Zavoda za zaposlovanje.

Nezaposleni, ki se na javne stroške usposablajo za poklice po katerih je povpraševanje in osebe, ki niso zaposljive prejemajo minimalni univerzalni temeljni dohodek v neto vrednosti 300 evrov, ki ga izplačuje Zavod za zaposlovanje.

Vlada Republike Slovenije z uredbami določi uresničevanje predhodnega odstavka tega člena zakona.

37. člen

Predpisi za uvedbo zakona

Državni zbor mora v roku šestih mesecev od začetka veljavnosti tega zakona sprejeti spremembe vseh zakonov vlada pa spremembe vseh uredb, ki omogočajo uresničitev določb tega zakona od 34. do 37. člena.

38. člen

Odškodnine

Zastopnik pravne osebe iz 2. člena tega zakona ki:

1. Ne udejanji svojih obvez iz 27. člena tega zakona plača odškodnino 10.000 do 100.000 evrov.
2. Ne obvešča nadzorni organ o stanju svojega osebnega premoženja plača minimalno odškodnino se kaznuje z 10.000 evrov ali odškodnino , ki ustreza velikosti trikratnika zamolčanega premoženja.
3. Sklene pravni posel, ki je škodljiv za pravno osebo iz 2. člena tega zakona plača odškodnino v višini trikratnika povzročene škode.

Zbor partnerjev na podlagi neizpodbitnih dokazov odloča o višini odškodnine. Zavezanec je dolžan v skladu s sklepom zbora partnerjev pravni osebi plačati odškodnino v roku, ki jo določi sklep zbora partnerjev. Če se s sklepom ne strinja ima pravico pravne zaščite svojih pravic na sodišču.